

Sygn. akt III CSK 167/19

POSTANOWIENIE

Dnia 28 listopada 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Joanna Misztal-Konecka

w sprawie z wniosku Prokuratora Prokuratury Okręgowej w K.
przy uczestnictwie J.P., E.G.P. oraz G. Spółki Akcyjnej w K.
o wpis hipoteki przymusowej w księdze wieczystej nr (...)
oraz zakazu zbywania,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 28 listopada 2019 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawcy
od postanowienia Sądu Okręgowego w K.
z dnia 15 listopada 2018 r., sygn. akt II Ca (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

1. Postanowieniem z 15 listopada 2018 r. Sąd Okręgowy w K. oddalił apelację Prokuratora Prokuratury Okręgowej w K. od postanowienia Sądu Rejonowego w K. z 6 lutego 2018 r., w sprawie z udziałem J.P., E.G.P. oraz G. Spółki Akcyjnej w K. o wpis hipoteki przymusowej oraz zakazu zbywania.

2. Od postanowienia Sądu Okręgowego skargę kasacyjną wywiódł wnioskodawca, wskazując na naruszenie art. 110 pkt 2, 110¹ ustawy z 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece (dalej „u.k.w.h.”) w zw. z art. 293 § 2 k.p.k., art. 110 pkt 2 u.k.w.h. w zw. z art. 292 § 1, art. 293 § 2 k.p.k. w zw. z art. 94 § 1 k.p.k., art. 626⁹ k.p.c., art. 626⁸ § 2 k.p.c. i art. 293 § 2 i 3 k.p.k.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

3. Skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach Kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 k.p.c., nie zaś merytorycznej oceny skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

4. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Obowiązkiem skarżącego jest sformułowanie i uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w nawiązaniu do tych przesłanek (art. 398⁴ § 2 k.p.c.), gdyż tylko wówczas może być osiągnięty cel wymagań przewidzianych w art. 398⁴ § 2 k.p.c. Rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wynika z oceny, czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają tym, o których jest mowa w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

5. Dla spełnienia wymogu z art. 398⁴ § 2 k.p.c. konieczne jest zawarcie w skardze kasacyjnej odrębnego wniosku o jej przyjęcie do rozpoznania, zawierającego profesjonalny wywód prawny nawiązujący do wskazanych w art. 398⁹ § 1 K.p.c. przesłanek przedsądu ze wskazaniem, które z nich występują w sprawie i z uzasadnieniem stanowiska skarżącego (postanowienie Sądu Najwyższego z 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, niepubl.). Ze względu na odmienny cel instytucji przedsądu i jej odrębne oraz kwalifikowane przesłanki,

wskazanie i uzasadnienie okoliczności decydujących o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie może polegać na odwołaniu się do podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia. W prawidłowo sporządzonej skardze kasacyjnej oba powyższe elementy muszą pojawić się oddzielnie i autonomicznie. Sąd Najwyższy nie jest bowiem trzecią instancją sądową i nie rozpoznaje sprawy, a jedynie skargę kasacyjną, będącą szczególnym środkiem zaskarżenia, wnoszonym i rozpoznawanym nie tylko w interesie skarżącego, ale przede wszystkim w interesie publicznym.

6. Wnioskodawca wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na potrzebę wykładni przepisów art. 626⁹ k.p.c., art. 292 § 1, art. 293 § 2 i 5, art. 294 § 1 i 2 k.p.k. oraz art. 8, 10 ust. 1 i 2, 110 pkt 2 u.k.w.h. Podał też, że skarga kasacyjna jest oczywiście zasadna w zakresie zarzutów sformułowanych w podstawach skargi.

7. Oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na tym, że istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów wymaga wykazania, że określony przepis prawa, mimo iż budzi poważne wątpliwości, nie doczekał się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje wyraźnie wskazane przez skarżącego rozbieżności w orzecznictwie w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych, które należy przytoczyć (postanowienie Sądu Najwyższego z 13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08, niepubl.).

Natomiast uzasadnienie oczywistej zasadności skargi kasacyjnej jako przesłanki jej przyjęcia do rozpoznania wymaga powołania się na kwalifikowaną postać naruszenia zaskarżonym orzeczeniem przepisów prawa materialnego lub procesowego oraz przeprowadzania wywodu zmierzającego do jego wykazania. Oczywiście naruszenia ma miejsce wówczas, gdy jest ono widoczne *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczególności czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia. O przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania nie decyduje przy tym samo oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego przez sąd, który wydał zaskarżone

orzeczenie, lecz sytuacja, w której spowodowało ono wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (por. orzecznictwo przytoczone w motywach postanowienia Sądu Najwyższego z 6 listopada 2012 r., III SK 16/12, niepubl.).

8. Skarżący nie sprostął powyższym wymaganiom. Przypomnieć należy, że przytoczenie podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienie (art. 398⁴ § 1 pkt 2 k.p.c.) oraz wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania wraz z uzasadnieniem (art. 398⁴ § 2 k.p.c.), stanowią dwa odmienne, z uwagi na funkcje, jakie pełnią, niezależne od siebie wymagania skargi kasacyjnej. Skarżący, formułując więc wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania i jego uzasadnienie, powinien przedstawić wyodrębniony, samodzielny wywód prawny odnoszący się do wskazanych przesłanek przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Skarżący nie wypełnił tego obowiązku. W zakresie przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. ograniczył się do przedstawienia szeregu pytań, bez wskazania argumentów świadczących, że zawierają one faktyczne wątpliwości co do wykładni podanych przepisów. Powołał się na rozbieżności w orzecznictwie sądów, nie podał jednak - w ramach wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania - przykładów konkretnych rozbieżnych orzeczeń i nie przedstawił, na czym takie rozbieżności polegają. Sformułowania skargi nie pozwalają na przyjęcie potrzeby wypowiedzi Sądu Najwyższego w przedmiotowej sprawie.

W ramach wykazania przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. skarga kasacyjna wnioskodawcy zawiera jedynie odwołanie do zarzutów podanych w podstawach skargi, bez podania argumentacji dotyczącej oczywistej zasadności skargi kasacyjnej.

Z tych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpozna

as]

jw